

T.C.
ŞANLIURFA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-98816631-845.01-26008450

04.06.2021

Konu : Sayıştay 2020 Yılı Taslak Denetim Raporu
(Doğalgaz Güvence Bedelinin Ödenmemesi)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Strateji Geliştirme Başkanlığının 21.05.2021 tarihli ve 25387419 sayılı yazısı.

Strateji Geliştirme Başkanlığının ilgi yazısı ektedir. Sayıştay Başkanlığınca yürütülen denetimler çerçevesinde hazırlanan **2020 yılı Millî Eğitim Bakanlığı Düzenlilik Denetim Raporunun** "Bakanlık Tarafından Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerine Güvence Bedeli Adı Altında Ödemede Bulunulması" başlıklı 18 No'lu bulgusunda, Bakanlık harcama birimlerimiz tarafından dağıtım şirketleri ile yapılan doğal gaz kullanım sözleşmeleri kapsamındaki tespitler belirtilmiş olup ekte gönderilmiştir.

Buna göre; ilgili Denetim Raporunda "*Ayrıca; doğal gazı kendi ihtiyacı için tüketmek durumunda olan konut sahiplerinden (abonelerden) güvence bedeli alınması noktasında bile ihtiyari bir durum söz konusu iken ve ilgili mevzuatta serbest olmayan tüketicilerden güvence bedeli alınıp alınmayacağı hususunun imzalanacak sözleşmeler ile belirleneceği ifade edilmiş iken, söz konusu ihtiyariliğin kamu lehine yorumlanarak Millî Eğitim Bakanlığı eğitim kurumlarından doğal gaz güvence bedeli alınmaması gerekmektedir.*" değerlendirmesine yer verilmiştir.

Bu kapsamda, kamu tüzel kişiliğine sahip olan Bakanlığımız harcama birimlerinin doğal gaz kullanım sözleşmelerini kamu yararı gözetilerek düzenlemesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve söz konusu hususun ilgili tüm okul ve kurumlarınıza duyurulmasını önemle rica ederim.

İsmail YAPICIER

Vali a.

İl Millî Eğitim Müdürü

Ek:

1-Yazı (1 sayfa)

2- MEB Düzenlilik Denetim Raporu (18 No'lu Bulgu)

Dağıtım:

13 İlçe Kaymakamlığına (İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerine)

İnşaat ve Emlak Şube Müdürlüğüne

Destek Hizmetleri Muhasebe Birimine

Adres :

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No :

Bilgi için:

E-Posta:

Unvan : Memur

Keş Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi:

Faks:

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 6f69-61e6-3348-bf4c-a8ce kodu ile teyit edilebilir.

BULGU 18: Bakanlık Tarafından Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerine Güvence Bedeli Adı Altında Ödemede Bulunulması

Bakanlık harcama birimleri tarafından dağıtım şirketlerine doğal gaz kullanım sözleşmeleri kapsamında güvence bedeli ödendiği görülmüştür.

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Doğalgaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4'üncü maddesinde; "Müşteri"nin serbest veya serbest olmayan tüketiciyi; "Serbest tüketici"nin yurt içinde herhangi bir üretim şirketi, ithalat şirketi, dağıtım şirketi veya toptan satış şirketi ile doğal gaz alım-satım sözleşmesi yapma serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi; "Serbest olmayan tüketici (abone)"nin ise doğal gazı kendi kullanımı için dağıtım şirketlerinden almak zorunda olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade ettiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Güvence bedeli" başlıklı 39'uncu maddesinde;

"Dağıtım şirketi, alacaklarını güvence altına alabilmek amacıyla, mekanik sayaç kullanan abonelerden abonelik sözleşmesinin imzalanması sırasında bir defaya mahsus olmak üzere güvence bedeli alabilir. Ancak ön ödemeli sayaç kullanan abonelerden güvence bedeli alınmaz.

...

Güvence bedelleri ile bunların hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar, her yıl tarife önerisi ile birlikte dağıtım şirketi tarafından Kuruma önerilir ve Kurul tarafından belirlenir.

...

... Serbest tüketicilerden güvence bedeli alınıp alınmayacağı ve koşulları imzalanacak sözleşmeler kapsamında serbestçe belirlenir.” denilmektedir.

Yönetmeliğin ilgili hükmü çerçevesinde, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) 26.12.2016 tarih ve 6807 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Bağlantı ve Hizmet Bedellerine İlişkin Usul ve Esaslar yürürlüğe konulmuştur.

Söz konusu Usul ve Esaslar'ın “Güvence bedeli” başlıklı 7'nci maddesinde;

“Dağıtım şirketi, Yönetmeliğin 39'uncu maddesi uyarınca alacaklarını güvence altına alabilmek adına, müşterilerden Kurul tarafından belirlenen güvence bedelini alabilir.

...” denilerek Yönetmelik hükmü ile paralel bir düzenlemeye gidilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine bakıldığında; güvence bedeli uygulaması ile dağıtım şirketlerinin ileride doğacak alacaklarının teminat altına alınmasının amaçlandığı, müşterinin doğal gaz tüketimi sonrası doğacak ve dağıtım şirketine ödenecek fatura bedellerini garanti altına almak üzere sistemin kurgulandığı, bunu sağlamak üzere güvence bedelinin, ön ödemeli sayaç kullanan abonelerden değil mekanik sayaç kullanan abonelerden alınacağı,

Serbest tüketici yani abonelerden güvence bedeli alınmasına ilişkin mevzuatta amir bir hüküm bulunmadığı, serbest olmayan tüketicilerden güvence bedeli alınıp alınmayacağı hususunun ise imzalanacak sözleşmeler ile belirleneceği, dolayısıyla müşterilerden güvence bedeli alınmasının zorunlu olmadığı ve konunun ihtiyarilik arz ettiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemelerde, serbest olmayan tüketici konumunda olan Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumları ile dağıtım şirketleri arasında imzalanan doğal gaz kullanım sözleşmeleri kapsamında 2018-2020 yılları arasında toplam 94.044.011,00 TL tutarında doğal gaz güvence bedeli ödendiği tespit edilmiştir.

Tablo 39: 2018-2019-2020 Yıllarında Ödenen Doğal Gaz Güvence Bedelleri

Harcama Birimi	2018 (TL)	2019 (TL)	2020 (TL)
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	9.418.631,14	14.464.583,37	12.502.991,81
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	1.150.000,00	5.000.000,00	6.610.000,00
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü	7.993.154,00	9.107.742,00	5.934.000,00
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü	6.232.951,95	5.252.523,19	4.597.009,16
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü	470.695,08	728.666,43	848.793,87

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü	846.000,00	1.086.300,00	980.000,00
Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü	59.863,81	374.192,85	253.506,73
Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü	0,00	132.405,17	0,00
Toplam	26.171.296,00	36.146.413,00	31.726.302,00
Genel Toplam			94.044.011,00

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinde; ödeme emri belgesine bağlandığı halde ödenemeyen tutarların, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınacağı ve buradan ödeneceği, kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verileceği hükme bağlanmıştır.

2 Sıra No'lu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Uygulama Tebliği'nde ise, elektrik, doğalgaz, su, telefon, bilgiye abonelik ve internet erişimi gibi mal ve hizmet alım giderlerinin, serbest ödenek yetersizliği nedeniyle zamanında ödenmemesi suretiyle ek mali yük oluşturularak kamu zararına neden olunmaması bakımından, tertipler itibarıyla serbest ödeneklerin öncelikle bu giderlere ilişkin faturaların ödenmesinde kullanılacağı ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, kamu idarelerince bir giderin gerçekleştirilmesi ve hak sahiplerine ödenmesi hususu 5018 sayılı Kanun'la güvence altına alınmıştır. Diğer taraftan gerek 5018 sayılı Kanun gerekse 2 Sıra No'lu Tebliğ'de; zamanında ödenmemesi nedeniyle bütçeye ek yük getirilmemesini teminen, serbest ödeneklerin öncelikle tarifeye bağlı ödemelerde kullanılması gerektiği açıkça ortaya konulmuştur.

Bu bağlamda, birer kamu tüzel kişisi olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumları tarafından doğal gaz fatura bedellerinin ödenmemesi gibi bir durum söz konusu olmayacak ve Milli Eğitim Bakanlığı, bizatihi, dağıtım şirketleri lehine doğacak borçların teminatını teşkil edecektir.

Ayrıca, doğal gazı kendi ihtiyacı için tüketmek durumunda olan konut sahiplerinden (abonelerden) güvence bedeli alınması noktasında bile ihtiyari bir durum söz konusu iken ve ilgili mevzuatta serbest olmayan tüketicilerden güvence bedeli alınıp alınmayacağı hususunun imzalanacak sözleşmeler ile belirleneceği ifade edilmiş iken, söz konusu ihtiyariliğin kamu lehine yorumlanarak Milli Eğitim Bakanlığı eğitim kurumlarından doğal gaz güvence bedeli alınmaması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, doğal gaz kullanım sözleşmelerinin kamu yararı gözetilerek düzenlenmesi ve dağıtım şirketlerine doğal gaz güvence bedeli adı altında ödemede bulunulmaması gerektiği değerlendirilmektedir.